

Acasă

– File de jurnal –

Joi, 3 aprilie, dimineața

Pe teritoriul Summitului se intră ca într-o țară străină. Fără curea la pantaloni, încălțat totuși (nu ca în America), scanat și cu geanta etichetată: „Serviciul de Protecție și Pază. Palatul Parlamentului”. Este o chestie colorată, care se dezlipește extrem de greu. De fapt, se rupe înainte de a se dezlipi. Firesc. Totul este perfectibil în ziua de azi. „Băieții” (ca să nu mai spun că sunt și fete) sunt zdraveni, poartă uniforme noi, zâmbesc fără efort, și primele vorbe pe care ți le spun sunt în engleză. Oricum, fără a fi curtenitori (nici nu ar fi cazul), nu fac exces de zel. Și le stă bine. O stare de veghe, tratată cu normalitate, pe care nu poți decât să o apreciezi.

„Poarta de intrare” este un cort imens, alb, nou, curat și ventilat, în care „Serviciul de imigrare” oferă noilor acreditați un *kit* de prezentare, a cărui calitate este dincolo de orice discuție. Până aici, nu este rău. De loc chiar. Și pentru că, la ieșire, te așteaptă autobuze – noi și ele – care te lasă chiar la intrarea în Parlament. Ziua bună se cunoaște de dimineață!

Dincolo de standardul, de acum intrat în desuetudine, „Doar Pentagonul este mai mare”, Palatul Parlamentului impresionează, intr-adevăr, prin exterior. Este greoi, copleșitor (poate asta s-a și dorit), dar, din fericire, nimeni nu te obligă să îți „înfigi” privirea în această Potală dâmbovițeană, urmând să aștepti (și să accepți) să fii dominat. Trecând dincolo de ușile masive, care se deschid surprinzător de ușor, lucrurile se schimbă. O risipă cuceritoare de decorațiuni interioare și materiale face ca interioarele, de altfel, extrem de generoase, să fie suportabile, calde și chiar de admirat. Evident, în limita timpului și spațiului disponibil, pentru că, pe de o parte, nu-i așa?, nu de asta am intrat acolo, să ne uităm pe pereți, și, pe de altă parte, pentru că accesul este limitat. Drastic. Din considerente de acreditare, pe care chiar dacă nu le înțelegi, nu ai încotro și trebuie să le respecti. Altfel spus, protocol și securitate.

În Centrul de Presă, schimbarea este și mai evidentă. Cu excepția scârilor, care rămân unicul mijloc de a circula între etaje, dimensiunea verticală nici nu mai contează. Iar deschiderea orizontală dispare într-atât încât spațiile devin (surprinzător) de-a dreptul neîncăpătoare. De vină sunt marea de oameni (se spune că sunt 3.500) și aparatele lor (nezburătoare). Oamenii sunt echipați (*embedded?*) ca pentru campanie și se află fie într-o mișcare aparent browniană, fie într-o imobilitate de sfincși. La birouri sau pe jos. Întinși direct pe mochetă, ca să lucreze sau să se odihnească. După caz și preferințe. Pe mesele de lucru – telefoane, calculatoare și lămpi de birou. Și cafele. Ca într-o redacție. Ceea ce și este acest centru de presă.

Un uriaș spațiu intermedia, în care se scrie, se comunică, se concep și se transmit *live* imagini și reportaje audio și video pentru toată planeta. Chiar așa, fără exagerare. Pentru toată planeta. Ca să afle în timp real, ce se întâmplă aici. La București. În România.

Forfota este totală! Plăcută ochiului, însă. Ținuta – protocolară. Evident, după reguli personale. Fiecare este îmbrăcat adecvat situației. Ceea ce înseamnă cât mai comod. Pestriț, colorat, elegant, *trendy*. Firesc, din moment ce randamentul trebuie să fie maxim și pe durata întregii zile.

În așteptarea primei conferințe de presă, stau de vorbă cu un coleg. De două săptămâni, de dimineață până seara, a făcut de toate, în stafful care s-a ocupat de organizarea summitului. Acum, are câteva clipe de libertate. Aproape că nu îi vine să creadă că așa ceva este posibil. Iată, este. Cu ochii în furnicarul de oameni (necunoscuți care vorbesc toate limbile pământului, mai puțin engleza) disting deodată o figură familiară. Și mă teleportez instantaneu la Norfolk, în Virginia, în toamna trecută, la Conferința NATO pentru Relații Publice. Abia acum îmi dau seama ce odihnitor poate fi să întâlnești pe cineva cunoscut. Și revelația este reciprocă. Ne zâmbim, schimbăm două vorbe, ne urăm toate cele bune și ne despărțim. Dar nu înainte de a mă fericii că sunt „acasă”. Și, curios, o face în engleză. În sfârșit, înțeleg și eu pe cineva. Abia spre seară, când memoria mea își va permite să iasă din priză, îi voi reconstitui întâi sonoritatea, și apoi ortografia numelui. Roy Thorvadsen este (cel puțin) maior în armata Norvegiei (dacă nu o fi avansat între timp) și, în octombrie 2007, se ocupase de organizarea amintitei conferințe din partea Comandamentului Aliat pentru Transformare – una dintre cele două structuri strategice ale Alianței, *Allied Command Transformation* (sau pe scurt, *ACT*). Îi înțeleg rostul aici, în aceste zile. Destins și eficient, cum îl știu. *Public Affairs* înseamnă, în egală măsură, politică și realitate palpabilă. În fond, nimic altceva decât interfața Alianței cu ea însăși și lumea. Mai necesară ca oricând în aceste zile.

Privesc în jur. „Stolul” se adună și se răsfiră după o logică proprie. Lângă mine, Costi Piștea. În rest, nu mai cunosc pe nimeni. Pe nimeni. Și îmi aduc aminte ce spunea Roy. „Home, again.” Zâmbesc. Am ceva dubii. Firești, în primă instanță. Apoi îmi dau seama că are dreptate. Așa este. Sunt Acasă! Chiar dacă nu îmi vine să cred. Argumentul suprem – albastrul nesfârșit al afișelor care nu acoperă, ci luminează orice perspectivă. Și Aripile Libertății, deschise ca pentru zbor, pentru totdeauna. Summitul a început!

Seara, târziu

După 12 ore la Parlament, nu sunt în cea mai bună formă. Ar trebui să mă duc la culcare. Ar fi inutil însă. Sunt prea obosit ca să adorm. Mănânc un pic și, apoi, normal, deschid televizorul. Pentru ultimele știri, chiar dacă le știu de câteva ore. Crainici, mediatori și analiști. Schimb canalele. Alte figuri, dar aceleași și aceleași cuvinte. Compromisuri, învingători, învinși, victorii, neîmpliniri. Scenarii și conspirații. Interpretări complicate care întunecă sau doar împovărează viitorul. Le aud estompat. Fără ecou. Mă bucur că nu rezonază cu impresiile mele. Că nu îmi răscolesc amintirile. Limbaul de lemn nu este doar cel moștenit, ci și cel care se naște clipă de clipă în jurul nostru. Nu neapărat din incompetență. Ci din orgolii și comoditate. Din agresivitate și resentimente. Din lipsă de răspundere. Din nepăsare pentru soarta cuvintelor aruncate în

eter. Din lipsă de simțire și indiferență față de cei care, o clipă-două, mai târziu, le vor auzi, asculta sau transforma în convingeri.

Sigur, bilanțul primei zile nu este perfect. Nici nu putea fi. Căutarea idealului trebuie să fie motorul, nu obiectivul. Calea este mai importantă decât ceea ce este la capătul ei. Dacă vom atinge vreodată acest ipotetic capăt.

Nu cred că au fost probleme nerezolvate sau amânate. Dincolo de așteptări și pragul de toleranță, evident subiective, fiecare chestiune a primit soluția optimă. Dar una care a ținut de realitatea imediată. De condiții și criterii. Și ceea ce este mai important, care oferă deschiderea. Perspectiva necesară. Speranțele intacte, îndreptățite, neîngrădite. Fie și excluzând timpul din ecuație sau făcând abstracție de el. Pentru că uneori, acesta nu mai este relevant. Momentul în care nu mai contează CÂND, ci DACĂ și CUM, și ÎNCOTRO.

Vineri, 4 aprilie

Dacă există un sentiment dominant și deranjant în Centrul de Presă, acesta este, probabil, izolarea de subiect. Lipsa de contact nemijlocit. Conferințele de presă sunt scurte și protocolare, iar comunicatele oficiale, impersonale. Lipsesc sarea și piperul. Și culoarea. Nu este timp pentru întrebări și răspunsuri, pentru evaluări și consecințe. Până și Jaap de Hoop Scheffer, se grăbește. Prezintă doar faptele nude, clare, neinterpretabile. Concluziile. Chiar dacă, dincolo de această aparență, rămâne loc și pentru rezultanta implicită, dar nerostită a acestora. Va veni însă, cu siguranță, și timpul explicațiilor.

Acum, mai mult enunțuri. Croația și Albania. Numele-problemă al fostei Republici Iugoslave a Macedoniei, dar și perspectiva imediată oferită acesteia. Solidaritatea Alianței în jurul Greciei. Promisiunea fermă făcută Ucrainei și Georgiei de a fi acceptate în Alianță. Dialogul nu doar intensiv, ci și nuanțat, promis acestora. Dinamica pozitivă. Dreptul de a decide acordat miniștrilor de externe. Iată, mai mult decât o simplă enumerare, din moment ce asigură o altă perspectivă. Apoi, complementaritatea dintre scuturile antirachetă american și cel ce va fi dezvoltat de Alianță. Angajarea pe termen lung și cooperarea complexă din Afganistan. Renașterea sau reconfirmarea tandemului Franța-Germania, state co-organizatoare ale summitului jubiliar din 2009.

Și centrul de greutate al zilei – Consiliul NATO-Rusia –, urmat de conferința de presă a Președintelui Putin. Aplaudat de jurnaliști pentru disponibilitatea de a sta îndelung de vorbă cu ei. Ca nimeni altul. Pentru prima și,

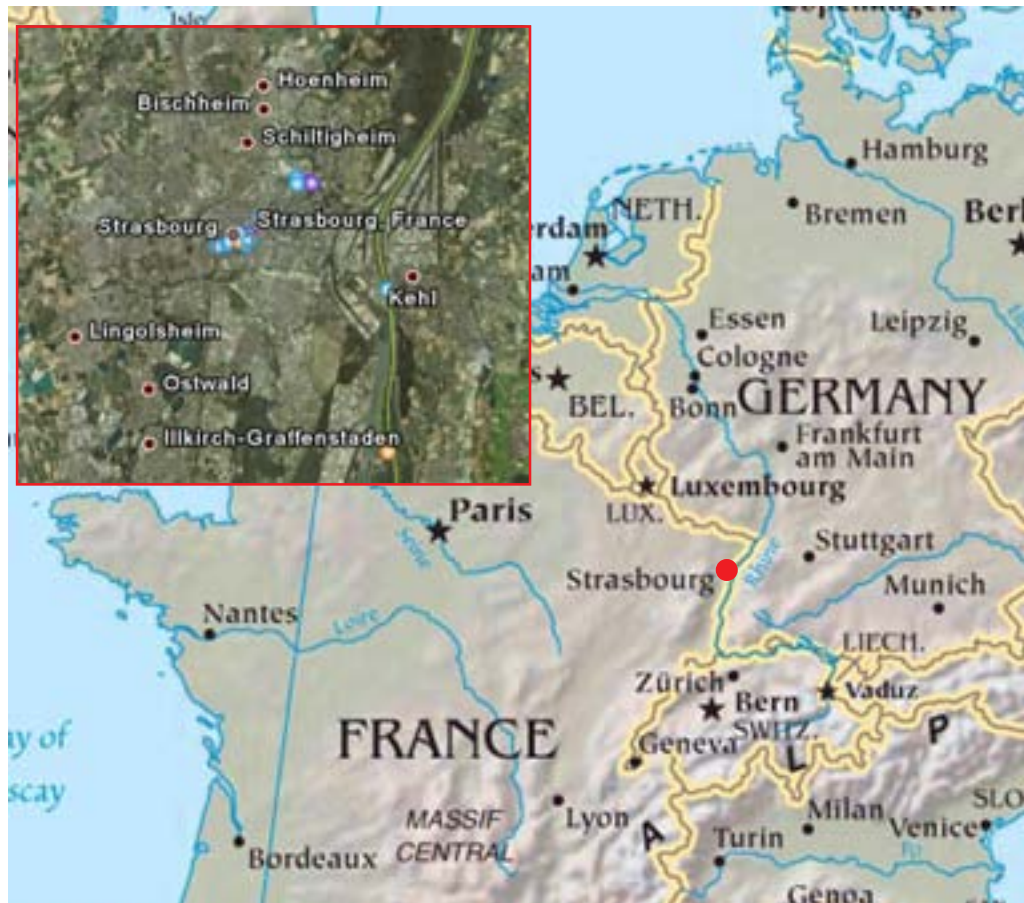
poate, ultima oară într-un asemenea context. Direct. Măsurat. Ferm. Logic. Pozitiv. Responsabil. Fără retorica dură, ce amintea de înghețul de odinioară. Pentru că, așa cum spunea Domnia Sa, „Summitul NATO înseamnă altceva decât o conferință de securitate”. Concluzionând impecabil și implacabil: „Nu se poate fără Rusia”. Punctul pe „i” și deschiderea spre o nouă dimensiune a cooperării dintre doi parteneri cu drepturi egale la masa negocierilor – NATO și Rusia. Care încearcă să construiască un dialog pozitiv, constructiv și necesar. Bazat pe interesul comun, nu erodat și blocat de probleme divergente. Oricite și oricare ar fi acestea.

Împreună

Summitul nu s-a încheiat odată cu lucrările acestuia. Nu este un paradox. Sau o speculație. Dar dincolo de ce se va întâmpla, dincolo de urmări, rămân, cu certitudine, atât momentul, evenimentul în sine, cât și moștenirea lăsată de acesta. Ceea ce înseamnă un câștig enorm nu doar pentru imaginea re-confirmată a României, cât pentru viitorul acesteia. Summitul din acest an va rămâne în Istoria Alianței. Ca model de referință, ce va fi perpetuat și perfecționat. Prin rezultate, deschidere și o participare fără precedent. Aliați, invitați la extindere, parteneri, state contribuatoare, organisme internaționale, care împreună (cuvânt tot mai des pronunțat și valorizat) potențează și acoperă mai bine ca oricând capacitățile, promisiunile și operațiile, în special, dorința Alianței de a se angaja tot mai ferm și mai eficient în lumea dinamică și complexă în care trăim.

Mihail RICINSCHI

Franța-Germania, state co-organizatoare ale summitului jubiliar din 2009